

Ökat intresse för plaströr

Plaströr stiger fram som ett kostnadseffektivt alternativ till stålrör vid fjärrkyledistribution. HEM och C4 ser fördelar som bland annat kortad installationstid och enklare utbyggnad med anborring.

I början av nästa år återinvigs rådhuset i Kristianstad efter en mycket omfattande renovering som bland annat innebär att fastigheten får fjärrkyla. Utanför entrén håller Per Svensson, rörläggare på Peab, som bäst på att svetsa samman och isolera de fjärrkylarör som leder in i byggnaden. Bakom ryggen på honom väntar grävmaskinen på att fylla igen gropen.

– Rören är av samma typ som används för kallvatten, säger han och hinner även avslöja att plaströr är förhållandevis lätta att transportera och jobba med.

För C4 Energi är fjärrkyla ett nytt komplement till fjärrvärmern. Rådhuset blir en av de första kunderna i det distributionsnät som nu håller på att byggas upp. Christina Hallgren, projektledare på C4 Energi, pekar ut nätets dragnings och produktionsanläggningens placering på kartan:

– Vi ser en riktigt god potential i fjärrkyla och för samtal med fler möjliga kunder.

När fjärrvärmeföretag har byggt nät för fjärrkyla har det hittills varit vanligt med stålrör – en välbekant teknik. Att istället välja PE-rör, tillverkade i polyeten, var inget kontroversiellt beslut för Christina Hallgren och hennes kolleger.

Rörläggaren Per Svensson tycker att plaströr är lätta att hantera. Här isolerar han det framledningsrör som ska förse rådhuset i Kristianstad med fjärrkyla.
Foto: PER ERIKSSON

– Det var faktiskt riktigt självklart, säger hon. Plast är korrosionsbeständigt, lättlagat och kostnadseffektivt. Vi ser bara fördelar.

Numera plast i Halmstad

När HEM, Halmstads Energi och Miljö, för några år sedan började expandera sitt fjärrkylennät till stadens centrala delar föll valet också på plaströr. Just nu borrar man sig under Nissan för att nå Viking Malt som längst ut i hamnen förädlar svenskt korn till öl- och whiskeymalt.

Magnus Gunnarsson är affärsprojektledare på HEM. Han berättar att bolagets första nätetapp byggdes med stålrörsteknik. Den är från början av 2000-talet och ligger i högskoleområdet, lite utanför centrum. I stadsmiljö ser han tydliga fördelar med plast:

– I och med att plaströren är mer flexibla än stålrören är de lättare att jämka på plats intill befintliga installationer.

Plus också för att tekniken är välkänd för de entreprenörer som upphandlas för själva lägningsarbetet. Det faktum att själva lägningsgången går snabbt ses som det kanske mest avgörande argumentet:

– Schakten behöver inte vara öppna lika länge som när vi lägger stålrör. Att korta den tid vi står affärsidkare, boende och trafikanter känns givetvis bra.

Både HEM och C4 Energi isolerar framledningsröret för att sommartid kunna garantera avtalade temperaturer. Vatten i rör som ligger relativt ytligt under asfalterade stadsgator,

som till exempel utanför Kristianstads rådhus, tenderar att värmas upp under sommaren.

Ökat intresse

– Isolering med EPS-cellplast är ett otroligt kostnadseffektivt alternativ till att betala energiförlusten med exempelvis dyr spetsel, säger Göran Olsson, VD för Elgocell.

Det är familjeföretaget Elgocell som i båda dessa system står för isoleringsmaterialet. I sin försäljningsstatistik ser Göran Olsson bevis för det ökande intresset för plaströrsburen fjärrkyla. Han menar att den totalt sett lägre montagekostnaden attraherar företagen:

– Plaströr passar bra för styrd borrhning och det är enkelt att fälla in nya serviser i takt med att kundunderlaget ökar.

Precis så tycks tankarna gå hos HEM och C4 Energi. Bolagen etablerar stamnät för att därefter ansluta serviser med hjälp av anborringsteknik.

För den som möjligen tycker att plast låter mindre hållbart än metall lämnar bland andra Per Svensson, med 20 års erfarenhet av rörläggning, lugnande besked. Tekniken är väl beprövad – vattenledningar av plast är idag snarare regel än undantag.

Till utmaningarna hör syrediffusionen. I fjärrkylesystem rekommenderas fem procent stålrör i systemet för att ta upp syret i vattnet.

– Över mark, alltså i produktionsanläggningar och hos kunder, använder vi rostfria rör, tipsar Magnus Gunnarsson.

PER ERIKSSON

Christina Hallgren visar C4 Energis nya fjärrkylennät på kartan för Göran Olsson från Elgocell som levererat isoleringsmaterialet.